

שאלות ותשובות לשינון וחזרה
מאת הרב **משה טרכטמן** שליט"א

תלמודו בידו

דף פר עמוד ב

א] מהי הנפקא מינה אם איסור שבירת עצם התמעט מפסח פסול, או התמעט מפסח שאינו ראוי לאכילה ?

ב] האם נמנים על המוח שבראש או על המוח שבעצם ?

ג] שרף עצם של קרבן הפסח, האם עבר משום איסור שבירת עצם ?

א] ר' ירמיה: פסח הבא בטומאה. לרבנן אין איסור שבירת עצם, כי נעשה בפסול טומאה. ולרבי יש איסור, שהרי נאכל בטומאה [ולרב יוסף אף לרבי אין איסור].

רב יוסף: נפסל אחר זריקה. לרבנן יש איסור, ולרבי אין איסור כיון שאינו ראוי לאכילה.

אביי: מבעוד יום. לרבנן אסור לשבור עצם, ולרבי מותר לשבור כיון שאינו שעת אכילה.

רב פפא: אבר שיצא מקצתו חוץ לחומת ירושלים, וצריך לחתוך את החלק שיצא: לרבנן אסור לשבור, כיון שהחלק הפנימי כשר [אבל יצא כולו מותר לשבור]. לרבי מותר לשבור, כיון שמקום השבירה אינו ראוי לאכילה.

רב ששת: קרבן פסח נא ופסול לאכילה. לרבנן יש איסור שבירת עצם, ולרבי אין איסור.

רב נחמן: עצם האליה. לרבנן אסור לשבור, ולרבי אין איסור כיון שעולה לאימורים.

רב אשי: אבר שאין עליו כזית בשר [שיעור אכילה], לרבנן אסור לשבור, ולרבי מותר.

רבינא: אבר שאין עליו כזית בשר במקום השבירה, אך יש עליו כזית בשר במקום אחר.

ב] בראש: נמנים, הואיל ויכול להוציא את המוח בקיסם דרך האף מבלי לשבור את העצם.

בעצם: אין נמנים, כיון שאסור לשבורה. וגזרו אף מבעוד יום, משום משחשיכה.

ג] מן התורה: מותר לשרוף עצמות הפסח, ששריפה אינה בכלל שבירה.

מדרבנן: אסור. לאביי, חששו שמא מחמת החום הגחלת העצם תישבר במקום אחר.

לרבה, חששו שהאש תאכל מן המוח, ונמצא מפסיד קדשים בידיים.